

PATVIRTINTA

Vilniaus apskrities Adomo Mickevičiaus viešosios
bibliotekos direktoriaus 2012-02-10 įsakymu JV-10

**VILNIAUS APSKRITIES ADOMO MICKEVIČIAUS VIEŠOSIOS BIBLIOTEKOS
2011 METŲ VEIKLOS ATASKAITA**

2011 metais Vilniaus apskrities Adomo Mickevičiaus viešoji biblioteka dalyvavo įgyvendinant Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos nustatytus strateginius tikslus - užtikrinti informacijos prieinamumą visuomenei (3 strateginis tikslas, programa *Visuomenės informacinis aprūpinimas ir viešosios informacijos sklaida* (kodas 03.003) ir atskirąjį strateginį tikslą *Sudaryti sąlygas kultūros paslaugų plėtrai* (programos kodas 05.301)* Šiuos tikslus ir programas biblioteka įgyvendino atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2010 m. gruodžio 14 d. įsakymu Nr. JV-683 sudarytos *Darbo grupės apskričių viešųjų bibliotekų funkcijoms ir uždaviniams įvertinti ataskaitos (2011-04-15)* rekomendacijas, kuriose siūloma vystyti bibliotekos veiklą nukreipiant ją į viso regiono poreikius, išanalizuoti ir numatyti galimas viso regiono savivaldybių bibliotekų jungtinės veiklos kryptis, įvertinant bibliotekos veiklos teritorijos bibliotekų ir jų tinklų, informacinių išteklių ir paslaugų būklę, jų įtaką teritorijos gyventojų aptarnavimo kokybei, organizuoti veiklą pasitelkiant tokius instrumentus kaip veiklos koordinavimas regione, informacinių išteklių profiliavimas, regiono savivaldybių bibliotekų darbuotojų tęstinio mokymo organizavimas, pažangių veiklos metodikų kūrimas organizuojant ir teikiant bibliotekų paslaugas teritorijos gyventojams, kitas teritorijos bibliotekų veiklą integruojančias priemones.

Pagrindinės veiklos kryptys 2011 metais.

1. Numatytos bibliotekos veiklos kaitos gairės, parengti ir pradėti įgyvendinti bibliotekos organizacinės struktūros pokyčiai, sukuriant bibliotekos veiklos teritorijoje funkcinį modelį, sudarantį prielaidas efektyvesnei organizacinei, informacinei ir metodinei bibliotekos veiklai regione;
2. Formuojami bibliotekos veiklos strateginiai tikslai regione; atlikta teritorijos bibliotekų veiklos ir darbuotojų kvalifikacijos poreikio analizė, numatyti veiklos prioritetai artimiausiam laikotarpiui;
3. Stiprinami teritorijos bibliotekų instituciniai ryšiai, organizuojamos ir teikiamos kompensacinės ir kvalifikacijos tobulinimo paslaugos teritorijos bibliotekoms;
4. Stiprinama bibliotekos veikla gerinant bibliotekos informacinių išteklių kokybę, didinant jų prieinamumą teritorijos gyventojams.

03.003. Programa Visuomenės informacinis aprūpinimas ir viešosios informacijos sklaida

03.003.01. Tikslas - Siekti vartotojams teikiamų paslaugų bibliotekose geros kokybės

03.003.01.01. Uždavinys - Gerinti informacijos bibliotekose prieinamumą

Programos vertinimo kriterijus *Fizinių ir virtualių apsilankymų bibliotekose skaičiaus didėjimas (proc.)*

Vilniaus apskrities Adomo Mickevičiaus viešosios bibliotekos 2011 metų veiklos rezultatas: 12,4%

Kriterijaus struktūra	Rezultatas		
	2011 metai	2010 metai	Skirtumas %
Fizinių apsilankymų skaičius	173042	176301	-1,8
Virtualių apsilankymų skaičius	207987	162707	27,8
Fizinių ir virtualių apsilankymų skaičius (iš viso)	381029	339008	12,4

I. 1 priemonė: Atnaujinti bibliotekos dokumentų fondą, integruoti biblioteką į tarptautinius informacijos tinklus.

1.1. Dokumentų fondo atnaujinimas: lėšos ir šaltiniai

2011 metų pabaigai bibliotekos dokumentų fondą sudarė **508 470 fizinių vienetų 183 723 pavadinimų leidinių, 19 prenumeruojamų licencijuotų duomenų bazių, 1 lokali analizinių įrašų duomenų bazė ir 1 kraštotyrinio turinio paskirstytoji duomenų bazė (kuriam kooperuotomis Vilniaus apskrities viešųjų bibliotekų pajėgomis)**

Nesant nustatytų ir patvirtintų vieningų bibliotekos dokumentų fondo kokybės rodiklių, šiuo metu biblioteka naudoja šių pagrindinių fondo atnaujinimo ir jo kokybės rodiklių kompleksą:

1. Dokumentų fondo (dokumentuotosios fondo dalies) **atnaujinimo koeficientas – 1,4**; naujai įsigyjamų ir iš fondo išimamų leidinių santykis 1:1,9. (Optimalus bibliotekai 2006-2011 metais rodiklis – 5,0 išlaikant naujai įsigyjamų ir iš fondo išimamų leidinių santykį 1:1,3.)

2. Dokumentų fondo panaudojimas: **dokumentų fondo apyvarta 1,2**; (Optimalus fondo panaudojimo rodiklis – fondo apyvarta nuo 0,8 iki 1,4).

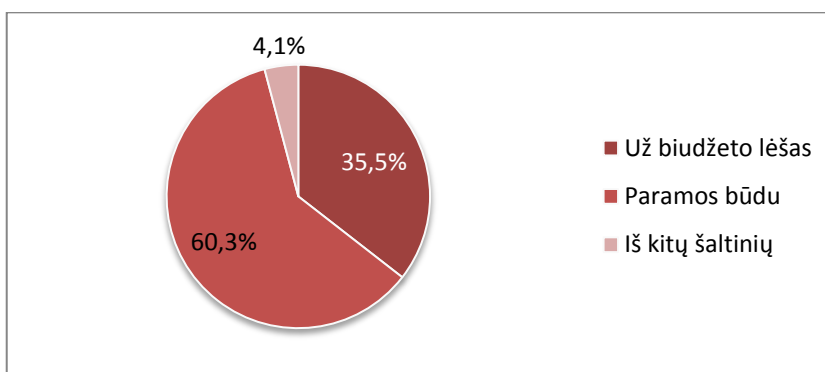
3. Dokumentų fondo (dokumentuotosios fondo dalies) atskleidimo Lietuvos suvestiniame bibliotekų kataloge rodiklis **83,6** (100% rodiklis numatomas pasiekti 2013 metais);

4. Elektroniniais kanalais pasiekiamų bibliotekos fondo dokumentų panaudojimo rodikliai, vertinami virtualių apsilankymų skaičiumi; 2011 metų rodiklis – **207987 virtualūs apsilankymai**.

2011 metais bibliotekų fondų atnaujinimui ir jų papildymui buvo įsigyta **4340 pav. 8300 fizinių vienetų dokumentų**. Iš fizinių ir juridinių asmenų už biudžeto lėšas pirkti dokumentai sudaro 35,5 % visų įsigijimų (skaičiuojant fiziniais vienetais), paramos būdu – 60,3% visų įsigijimų, iš kitų šaltinių - 4,1% (žr. 1 diagramą)

1 diagrama

Dokumentų fondo atnaujinimo šaltiniai 2011 metais

2011 metais dokumentų fondo atnaujinimui iš valstybės biudžeto buvo skirta **57,0 tūkst. Lt.**

Už šias lėšas įsigyta **680 pav. 1559 fiz. vnt.** dokumentų už 41,9 tūkst. Lt, prenumeruojamiems periodiniams leidiniams skirta 15,1 tūkst. Lt.;

2011 metais įsigyta **207 pav. 1389 fiz. vnt.** periodinių leidinių (2010 metų prenumerata, jai išleista 17,9 tūkst. Lt).

Perkamų leidinių struktūroje nauji pavadinimai (565 pav.) sudaro 83,0% visų įsigytų pavadinimų.

Paramos būdu biblioteka įsigijo **4200 pav. 5009 fiz. vnt.** dokumentų (be periodinių leidinių) **107,0 tūkst. Lt sumai**. Didžiąją dalį paramos būdu įsigytų dokumentų - 38,3% sudaro anonimiškai

bibliotekos skaitytojų arba miesto gyventojų dovanoti leidiniai, 29,9% - Vilniaus viešajai žydų bibliotekai (filialas pradės veikti 2012 m. pradžioje) skirti leidiniai; 7,9% iš Kinijos Liaudies Respublikos Šanchajaus bibliotekos įsigyti leidiniai (projektas „Langas į Šanchajų“, inicijuotas Šanchajaus bibliotekos ir įgyvendintas 2011 m. spalio mėn.); 4,0% - Austrijos užsienio reikalų ministerijos finansuojami leidiniai Austrij, šveicarų ir Lichtenšteino kunigaikštystės skaityklai; 3,9% - leidyklos „Baltos lankos“ padovanoti leidiniai; 1,6% iš kitų šaltinių įsigyti leidiniai. Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos dotuojami leidiniai sudaro 9,0 % (719 fiz. vnt.) visų 2011 metais bibliotekoje įsigytų leidinių.

Dovanotų leidinių struktūroje nauji pavadinimai (3 480 pav.) sudaro 82,8% visų pavadinimų. Paprastai dovanojamų leidinių struktūroje nauji pavadinimai sudaro ne daugiau nei 50% , (2007 metais jie sudarė 49,7%, 2008 metais – 46,8% ir pan.); be to ir šis rodiklis pasiekiamas tik labai rūpestingai atrenkant dokumentus iš dovanojamų leidinių siuntų, arba papildomai ieškant šaltinių, kurių dovanojami leidiniai papildintų dokumentų įvairovę bibliotekai naudingais parametrais: išplėstų leidinių kalbinę, turinio ar rūšinę įvairovę. 2011 metais paramos būdu gauti leidiniai – iš dalies išskirtinis atvejis, nes nemažą jų dalį sudarė iš užsienio šaltinių surinkti leidiniai (Vilniaus žydų bibliotekos fondui skirti leidiniai, projekto „Langas į Šanchajų“ leidiniai, taip pat ir Austrij skaityklai skirti leidiniai).

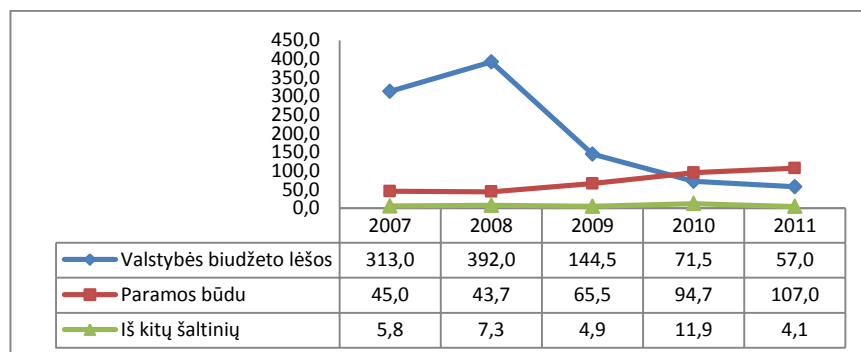
Bibliotekos fondai taip pat papildyti **333 pav. 343 fiz. vnt.** leidinių, kuriuos skaitytojai grąžino vietoje pamestų ar nepataisomai sugadintų dokumentų. Nauji pavadinimai (88 pav.) čia sudaro 26,4% visų įsigytų pavadinimų.

Mažėjant finansavimui (2008-2011 metais dokumentų fondo atnaujinimui skiriamos lėšos sumažėjo 85,4%; žr. 2 diagramą), mažėjo ir įsigyjamų leidinių kiekis. Lyginant su 2010 metais, 2011 metais jų įsigyta 705 fiz. vnt., arba 7,8% mažiau, lyginant su 2008 metais - 10 907 fiz. vnt., arba 56,8% mažiau. Naujai įsigyjamų pavadinimų kiekis lyginant su 2010 metais išaugo 660 pavadinimų (17,9%), lyginant su 2008 metais sumažėjo 641 pavadinimu, arba 12,9%. 2010, 2011 metais iš esmės pasikeitė įsigijimo šaltinių struktūra: paramos būdu ir iš kitų šaltinių (skaitytojų grąžintų vietoje pamestų, iš mainų fondų) leidinių buvo gaunama daugiau nei perkama, sumažėjo prenumeruojamųjų periodinių bei tęsiamųjų leidinių, todėl keitėsi ir vidutiniai naujai įsigyjamų dokumentų egzemplioringumo rodikliai: 2008-2011 metais šis rodiklis sumažėjo nuo 4,1 iki 1,9, arba vidutiniškai 2,2 karto (plg.: vidutinis 2007,2008 metais prenumeruojamųjų leidinių egzemplioringumas 6,1 įsigyjamų knygų ir brošiūrų – 2,3)

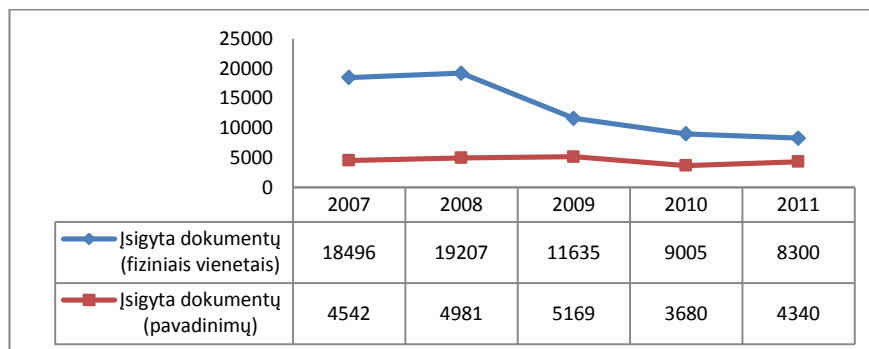
2 diograma

Dokumentų fondo atnaujinimo šaltiniai 2007-2011 metais ir jų pasiskirstymas

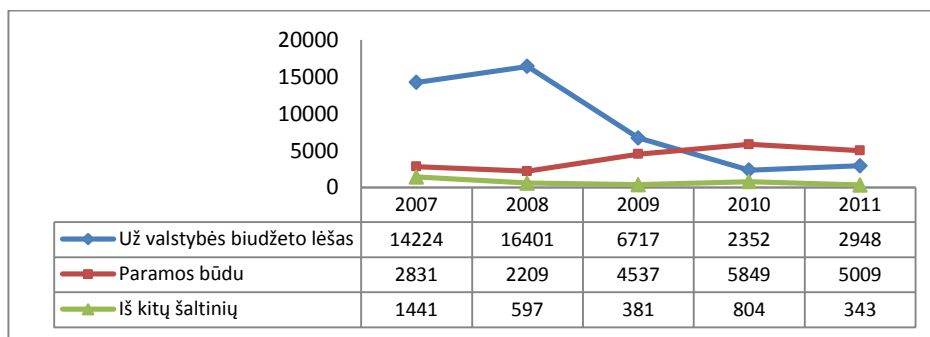
(tūkst. Lt)

Dokumentų fondo atnaujinimas 2007-2011 metais. Įsigyta dokumentų fizinais vienetais ir pavadinimais

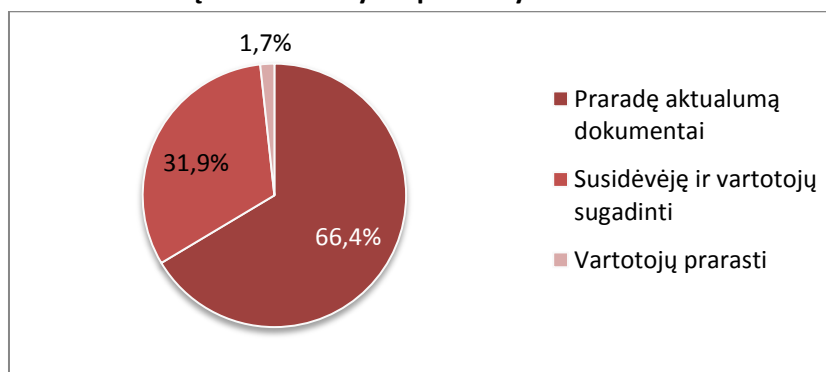
Dokumentų fondo atnaujinimo šaltiniai 2007-2011 metais: įsigyta dokumentų fizinais vienetais

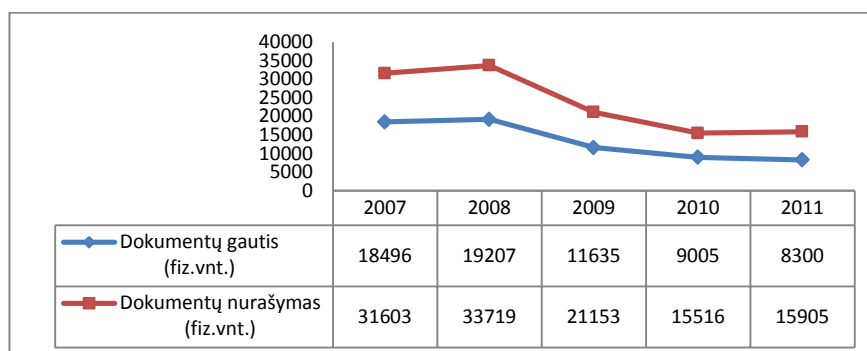
1.2. Dokumentų atranka ir nurašymas. 2011 metais iš dokumentų fondo atrinkta ir nurašyta 15 905 fiz. vnt. 5 848 pavadinimų dokumentų. Pagal nurašymo priežastis: praradę aktualumą dokumentai – 10 565 fiz. vnt (66,4% visų 2011 metais iš dokumentų fondo išimtų dokumentų), susidėvėję ir vartotojų sugadinti dokumentai – 5 066 fiz. vnt. (31,9% visų 2011 metais iš dokumentų fondo išimtų dokumentų) ir vartotojų prarasti dokumentai 274 fiz. vnt. (1,7 % visų 2011 metais iš dokumentų fondo išimtų dokumentų).

Visus pastaruosius 5 metus dokumentų iš fondo atrenkama nurašymui daugiau, nei jis papildomas naujais leidiniais; gauties ir nurašymo santykis kasmet išlaikomas 1: 1,7-1,9 tačiau fondo atnaujinimo koeficientas mažėja. 2011 metais lyginant su 2007 metais jis sumažėjo 1,8 punkto, t.y. nuo 3,4 2007 metais sumažėjo iki 1,6 - 2011 metais.

Dokumentų fondo nurašymo priežastys. 2011 metai.

Dokumentų fondo papildymas ir nurašymas 2007-2011 metais (fiziniiais vienetais)

Dokumentų fondo struktūros kaita ir fondo atitiktis vartotojų poreikiams.

1.3. Dokumentų fondo atnaujinimas pagal turinį. Mokslo šakų leidiniai 2011 metais bibliotekos fonde sudarė 60,6% viso turimo dokumentų fondo, grožiniai leidiniai -39,4% viso fondo. Bendra bibliotekos dokumentų fondo apyvarta 1,2; grožinių leidinių fondo apyvarta 1,0, negrožinių leidinių 1,3. 2011 metais bibliotekos dokumentų fondas buvo atnaujinamas vadovaujantis pagrindinėmis šio fondo formavimo politikos nuostatomis, kurios 2010 metais buvo pakoreguotos atsižvelgiant į Vilniaus apskrities savivaldybių bibliotekų fondo ir jo panaudojimo analizės ir atliktų šios teritorijos vartotojų poreikio tyrimo duomenis. Pagrindiniai dokumentų fondo atnaujinimo kriterijai:

- 1) išlaikomas dokumentų fondo universalumo principas;
- 2) intensyviausiai atnaujinamos paklausiausios dokumentų fondo dalys (turinio ir kalbos aspektai);
- 3) fondo (arba fondo dalies) atitiktis vartotojų poreikiui matuojami fondo apyvartos rodikliais, vadovautis šiomis jų reikšmėmis:
 - ✓ nepakankamo panaudojimo rodiklis – fondo (arba jo dalies) apyvarta nesiekia 0,8;
 - ✓ optimalaus panaudojimo rodiklis – fondo (arba jo dalies) apyvarta 0,8-1,4
 - ✓ aktyvaus panaudojimo rodiklis – fondo (arba jo dalies) apyvarta 1,4-2,0
 - ✓ perteklinio panaudojimo rodiklis - fondo (arba jo dalies) apyvarta didesnė nei 2,0
- 4) intensyviau atnaujinamos tos dokumentų fondo dalys, kurios yra paklausiausios teritorijos savivaldybių viešosiose bibliotekose.

2011 metų atskirų dokumentų fondo dalių pagal turinį panaudojimo, jų atnaujinimo (gauties ir atrankos) kompleksinė analizė leidžia padaryti šias pagrindines išvadas (žr. 1 lentelės duomenis):

1. Populiariausias ir intensyviausiai atnaujinamas *visuomenės mokslų* dokumentų fondas. Dokumentų išduoties struktūroje šio fondo leidinių išduota daugiausiai (27,6% visos dokumentų išduoties). Fondo apyvarta 4,9, atnaujinimo koeficientas - 4,0. Perteklinius šio fondo naudojimo rodiklius sąlygoja aktyvus periodinių leidinių naudojimas: šio fondo neperiodinių leidinių apyvarta 1,4; 2011 metais šios fondo dalies neperiodinių dokumentų išduotis mažėjo, tačiau visuose pagrindiniuose struktūriniuose padaliniuose tai labiausiai skaitomi fondo leidiniai: abonemento skyriuje šios fondo dalies neperiodinių leidinių išduodama 12,7%, skaityklų skyriuje – 25,7%. 2009-2011 metais daugiau dėmesio buvo skiriama šio fondo dokumentų atrankai, todėl šiuo metu yra išlaikoma jo papildymo ir atrankos pusiausvyra ir reikėtų tęsti šią praktiką ir artimiausiais metais. Visuomenės mokslų leidiniai paklausiausi ir tarpbibliotekinio skolinimo leidinių struktūroje (32,4% visų užklausų), todėl jo papildymas naujais leidiniais lieka aktualus.

2. *Filosofijos ir psichologijos mokslų* leidinių fondo apyvarta 2,1, atnaujinimo koeficientas 2,0. Būtina sistemingai papildyti šį fondą naujais leidiniais, nes šiuo metu atnaujinimo rodikliai iš esmės yra

palaikomi dėl intensyvios šio fondo atrankos, ypač saugyklos fonde. Abonemento fonde šios fondo dalies apyvarta yra didžiausia (2,8), saugyklos fonde tai trečia pagal populiarumą leidinių grupė (6,9% bendrojoje išduoties struktūroje). Vilniaus apskrities savivaldybių viešosiose bibliotekose nėra patenkinamas psichologijos leidinių poreikis, tačiau iš principo skiriasi paklausos struktūra: VAVB dominuoja mokslinio tipo dokumentų paklausa, SVB – mokslo populiariųjų leidinių tipas.

3. 2011 metais bibliotekos dokumentų fondas buvo intensyviau papildytas 0 skyriaus leidiniais, taip pat 6 skyriaus leidiniais. Šių sričių dokumentų poreikis išlieka aktualus tiek teikiant paslaugas bibliotekos vartotojams, tiek Vilniaus apskrities bibliotekose, kuriose buvo atlikta aukščiau minėta analizė (ypač vadybos, kompiuterijos klausimais). Kiti 6 skyriaus poskyriams priskiriami dokumentai 2011 metais buvo valomi intensyviausiai: šių sričių dokumentai sudaro didžiausią nurašomų negrožinių dokumentų dalį (11,8% visų nurašomų šio tipo leidinių).

4. 2011 metais buvo intensyviau atrenkami ir nurašomi tikslųjų mokslų, literatūros mokslo bei istorijos ir geografijos mokslų leidiniai. Šių leidinių apyvartos rodikliai nepakankami (atitinkamai 0,7; 0,5 ir 0,5), literatūros mokslų, istorijos ir geografijos sričių leidinių paklausa mažėja, tačiau netolygiai. 2011 metais išaugo saugyklose saugomų tęsiamųjų ir neperiodinių literatūros mokslo leidinių paklausa (2,0%). Kalbotyros ir literatūros mokslų leidiniai yra paklausūs ir tarpbibliotekinio skolinimo leidinių struktūroje (23,6% visų užklausų), bibliotekos vartotojai taip pat intensyviai naudojami šios srities informacinio pobūdžio leidiniais (16,8% išduoties Bibliografijos ir informacijos skyriuje), tačiau šio dokumentų fondo atranka turėtų būti atliekama ir ateityje.

1 lentelė

FONDO DALIŲ ATNAUJINIMAS IR PANAUDOJIMAS PAGAL TURINĮ. 2011 METAI

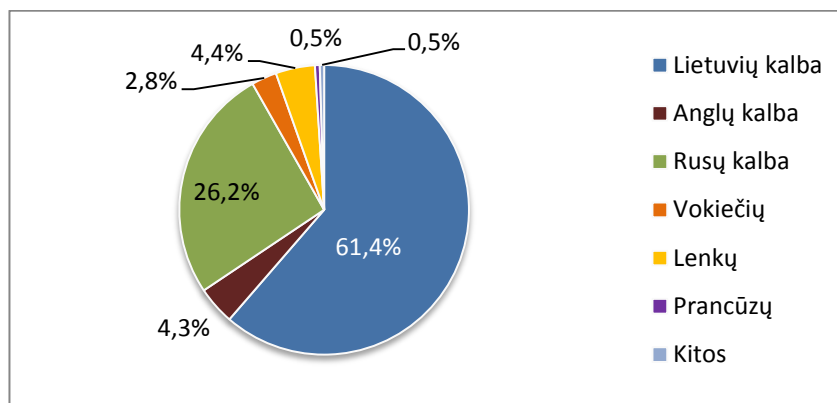
UDK klasė	Fondo dydis 2010 metais	Pokyčiai 2011 metais				Fondo dalies išduotis 2011 metais	Fondo dalies apyvarta	Pastabos
		Gautis (fiz. vnt.)	Nurašymas (fiz.vnt.)	Fondo dydis (fiz.vnt.)	Atnaujinimo koeficientas			
0	20095	546	1401	19240	2,8	25119	1,3	
1	17536	348	843	17041	2,0	35182	2,1	
2	8033	406	117	8322	4,9	8389	1,0	
3	34503	1393	1459	34437	4,0	167075 47952*	4,9 1,4*	*Neperiodinių leidinių
5	23797	148	897	23048	0,6	15522	0,7	
6	40267	547	1883	38931	1,4	40539	1,0	
7	46060	1142	1236	45966	2,5	41460	0,9	
8	62088	391	1433	61046	0,6	27910	0,5	
Grožinė	220622	2678	5246	218054	1,2	220419	1,0	
9	43074	701	1390	42385	1,7	22312	0,5	
Iš viso	516075	8300	15905	508470	1,6	604908	1,2	

2012-2014 metais numatoma atlikti pagrindinius bibliotekos dokumentų fondo struktūrinius pokyčius. Po bibliotekos rekonstrukcijos vartotojui taps laisvai prieinami saugyklos fondo dokumentai, išsiplės abonemento atvirieji fondai, planuojama, jog turimi dokumentai bus aktyviai populiarinami naudojantis IT bei kitais būdais ir teritorijos gyventojams. Bus sprendžiami ir šiuo metu atskiruose struktūriniuose padaliniuose dislokuotų dokumentų prieinamumo ir intensyvesnio naudojimo, atskirų fondo dalių perdiskavimo ir persikirstymo klausimai. 2011 metų patirtis rodo, jog dokumento atskleidimas elektroniniame kataloge žymiai padidino kai kurių dokumentų rūšių panaudojimą (pvz., saugyklos leidinių rusų kalba panaudojimas išaugo 6,7%).

1.4. Dokumentų fondo atnaujinimas pagal dokumento kalbą. Fonde dominuoja dokumentai lietuvių kalba (61,4% viso dokumentų fondo). Dokumentai rusų kalba sudaro 26,2% viso fondo, lenkų kalba – 4,4%, anglų kalba – 4,3% viso fondo, vokiečių kalba – 2,8% viso fondo. (Žr. 7 diagramą)

7 diagrama

Dokumentų fondo pasiskirstymas pagal kalbas. 2011 metai.

2011 metais sparčiausiai buvo atnaujinami bibliotekos fondo dokumentai *anglų kalba* (atnaujinimo koeficientas 9,6) bei *kitomis kalbomis* (atnaujinimo koeficientas 8,8; žr. 2 lentelės duomenis). Daugiausiai išimama iš fondo dokumentų rusų kalba (51,5% visų 2011 metais nurašytų dokumentų) ir dokumentų lietuvių kalba (41,0% visų 2011 metais nurašytų dokumentų). Mažiausiai naudojami fondai rusų (apyvarta 0,3), vokiečių (apyvarta 0,4) ir prancūzų (apyvarta 0,4) kalbomis. Tačiau rusų ir prancūzų kalbomis bibliotekos fonde daug meno leidinių, kur kalba nėra pagrindinis atrankos kriterijus, rusų ir lenkų kalbomis bibliotekoje palaikomas klasikinės literatūros fondas bei vertingi negrožinės literatūros leidiniai, papildantys daugiataučių teritorijos savivaldybių (Vilniaus, Šalčininkų) bibliotekų dokumentų fondus šiomis kalbomis; rusų kalba leidiniai yra populiarūs Trakų ir Ukmergės rajonų SVB. Pagrindinė fondo dalių rusų ir lenkų kalbomis problema – itin lėtas jų papildymas naujaisiais leidiniais: rusų kalba papildymai sudaro 4,1% visų naujai įsigyjamų leidinių, lenkų kalba – 1,2% visų naujai įsigyjamų leidinių.

2 lentelė

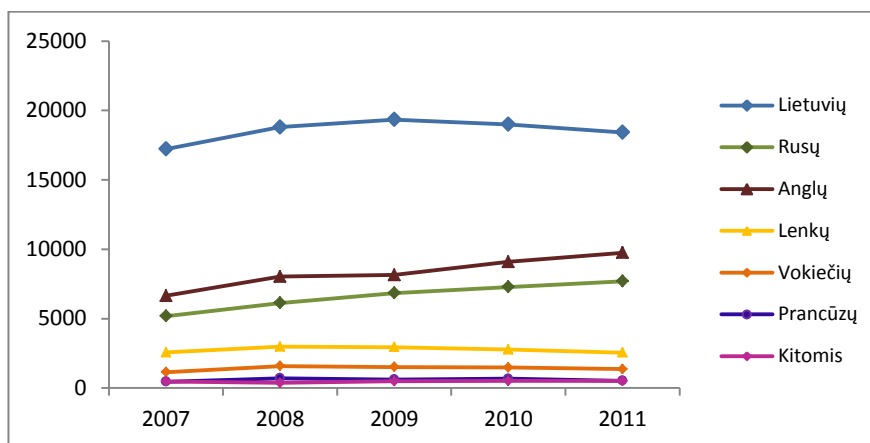
FONDO DALIŲ ATNAUJINIMAS IR PANAUDOJIMAS PAGAL KALBAS . 2011 METAI

Kalbos	Fondo dydis 2010 metais	Pokyčiai 2011 metais				Fondo dalies išduotis 2011 metais	% bendrojoje išduoties struktūroje	Fondo dalies apyvarta
		Gautis (fiz. vnt.)	Nurašymas (fiz.vnt.)	Fondo dydis (fiz.vnt.)	Atnaujinimo koeficientas			
Lietuvių	313268	5220	65334	311955	1,7	527391	87,2	1,7
Anglų	19751	2073	183	21641	9,6	19808	3,3	0,9
Rusų	140906	337	8186	133057	0,3	37574	6,2	0,3
Vokiečių	14425	327	409	14343	2,3	5342	0,9	0,4
Lenkų	22711	94	525	22280	0,4	12517	2,1	0,6
Prancūzų	2768	32	62	2738	1,2	1090	0,2	0,4
Kitos	2246	217	7	2454	8,8	1186	0,2	0,5
Iš viso	516075	8300	15905	508470	1,6	604908	100,0	1,2

Pagrindiniai dokumentų fondo pagal kalbą atnaujinimo kriterijai remiasi vyraujančios kalbinės aplinkos kuruojamose apskrityse analize ir bibliotekos duomenimis, kuriuos ji renka apie pagrindines kalbas, kurias vartoja skaitydami tekstus ar ieškodami informacijos jos vartotojai. Remiantis šiais duomenimis, 2011 metais lietuvių kalbą naudodamiesi bibliotekos paslaugomis vartoja 18,4 tūkst. bibliotekoje įregistruotų vartotojų arba 98,8 % visų *suaugusiųjų* bibliotekos vartotojų, anglų kalbą – 9,7 tūkst. bibliotekos vartotojų arba 52,3% visų suaugusiųjų bibliotekos vartotojų ir lyginant su 2010 metais tokių vartotojų skaičius išaugo 5,3%. Rusų kalbą vartoja 7,7 tūkst. bibliotekos vartotojų, arba 41,3%; tokių vartotojų skaičius išaugo 3,6%. Mažėjo skaitančių lenkų kalba vartotojų skaičius; šią kalbą vartoja 2,6 tūkst., arba 13,7% bibliotekos vartotojų, 2011 metais jų sumažėjo 0,6%. Mažėjo taip pat galinčių skaityti vokiečių ir prancūzų kalbomis. Išaugo asmenų skaičius, kurie vartoja mažiau populiarias kalbas: danų, norvegų, švedų, italų, čekų, japonų, kinų. Teiraujamosi literatūros arabų kalba.

8 diagrama

Bibliotekos vartotojų, galinčių skaityti populiariausiomis kalbomis skaičiaus pokyčiai 2007-2011 metais

1.5. Bibliotekos fondo integravimas į tarptautinius tinklus.

2011 metų pabaigai Lietuvos bibliotekų suvestiniame elektroniniame kataloge (LBSK) buvo 153 536 bibliografiniai įrašai, arba **83,6%** visų esamų bibliografinių įrašų, arba įrašų LBSK skaičius per metus **išaugo 6,1%**. 2011 metais bibliotekoje parengtas ir išsiųstas į **LBSK 9 951 bibliografinis įrašas**.

Kuriama lokali analizinių įrašų duomenų bazė (2011 -12-31 joje buvo **18 890 analizinių įrašų**) 2011 metais papildyta 1144 bibliografiniais įrašais iš 81 straipsnių rinkinio bei pagal LNB ir VAVB susitarimus aprašomų periodinių leidinių; iš jų 244 įrašai nusiųsti į Nacionalinį bibliografinių įrašų duomenų banką (NBDB). 2011 metais į elektronines laikmenas baigti perkelti Kraštotyros kartotekos bibliografiniai įrašai (iš viso apie 56 000 bibliografinių įrašų).

Duomenų bazių panaudojimas. Bibliotekos vartotojai 2011 metais galėjo naudotis 19 duomenų bazių (1 DB – nepilnus metus) informaciniais ištekliais: 4 lietuviškų DB (Bibliografinėje Lietuvos periodinės spaudos straipsnių bazė, Nacionalinio bibliografinių įrašų duomenų banku (NBDB), INFOLEX Praktika ir Verslo žinių archyvu), 10 EBSCO DB paketu, Oxford Art Online, Oxford Music Online, Oxford Reference Online, Emerald Management ir nuo 2011-05 – Tailor &Francis DB. 2011 metais buvo testuojamos 25 duomenų bazės.

Licencijuotomis duomenų bazėmis naudojasi **43 nutolę vartotojai**.

Išsamios licencijuotų visateksčių duomenų bazių panaudojimo statistikos nėra, DB bazių tarnybos pateikia neunifikuotus duomenis, todėl jų naudojimo apskaita nėra pilna. Tačiau turimais duomenimis, 2011 metais lyginant su 2010, šių DB panaudojimas išaugo 5,4% (nuo 12565 iki 13239 sėkmingų paieškų skaičiaus 2011).

Tęsiamai darbai rengiant **kraštotyrimo turinio paskirstytąją duomenų bazę „Vilnios vartai“** (Vilniaus apskrities Adomo Mickevičiaus viešosios bibliotekos ir Vilniaus apskrities savivaldybių viešųjų bibliotekų įgyvendinamas bendras projektas, kurio tikslas – integruoti internetiniame tinkle Vilniaus apskrities kraštotyrimo informaciją ir kraštotyrimo dokumentus; pradžia – 2008 metai). 2011 metais buvo papildomas DB turinys; pildomos dalys *Vietovės*, *Personalijos*, skaitmeninami kraštotyrimo darbai, rengiami ir talpinami DB tekstai (tekstai apie vietoves, nominacijų aprašymai, biogramos, kiti tekstai – pratarmės, apžvalginiai straipsniai, bibliografinės apžvalgos, bibliografiniai sąrašai); labai daug dėmesio skiriama tekstų redagavimui, rengiamos medžiagos turinio koordinavimui, partnerių konsultavimui, techniškam tekstų tvarkymui DB, medžiagos iliustravimui (talpinamos iliustracijos, sudėta 110 iliustracijų) ir pan. Kartu su partneriais (8 Vilniaus apskrities savivaldybių viešosios bibliotekos; 2011 metais į DB pildymo darbus įsijungė ir Vilniaus apskrities RSVB kaimų bei Vilniaus miesto filialai, tačiau SVB lygmenyje didžiausią darbų dalį atlieka savivaldybių viešųjų bibliotekų bibliografai ir/ar kiti specialistai), DB papildyta aprašymais apie 767 naujus objektus, parengta 1318 lapai (A4 formato ekvivalentu) teksto, jis sutvarkytas, suredaguotas, patalpintas į DB (žr. 3 lentelės duomenis) parengti skaitmeninimui ir suskaitmeninti savivaldybių bibliotekų parengti kraštotyrimo darbai (106 lapai).

3 lentelė

PAGRINDINIAI REZULTATAI RENGIANČIAMS DUOMENŲ BAZĘ „VILNIJOS VARTAI“

Eil. Nr.	Darbo pobūdis	Darbo apimtys		Atliko	
		Objektų kiekis	Parengta teksto (lapų A4 formatu)	VAVB	SVB
1.	Parengta tekstų vietovėms	422	844	10	834
2.	Parengta biogramų	276	359	320	39
3.	Parengta nominacijų aprašymų	20	20	12	8
4.	Parengta apžvalginio pobūdžio tekstų	49	95	95	0
<i>Iš viso parengta</i>			<i>1318</i>	<i>437</i>	<i>881</i>
6.	Suredaguota tekstų		741	741	0
Iš viso		767	2059	1178	881

2011 metais išaugo šios DB panaudojimas: apsilankymų skaičius lyginant su 2010 metais išaugo 88,4% (2010 metais – 38 369 apsilankymai), sulaukta gerų atsiliepimų iš DB vartotojų, kurie naudoja ten patalpintą medžiagą darbui, (ekskursijų vadovai, architektai, dėstytojai, verslininkai ir pan.).

4 lentelė

PAGRINDINIAI DB „VILNIJOS VARTAI“ PANAUDOJIMO DUOMENYS

Panaudojimas	Duomenys	Papildoma informacija
Apsilankymų skaičius	72 282	Nauji lankytojai 73,1%, Pasikartojantys lankytojai 26,9%
Unikalūs apsilankymai	54 348	
Žemėlapis	66 šalys	Daugiausiai apsilankymų iš užsienio vartotojų: Jungtinė karalystė (546), Lenkija (523), JAV (265), Vokietija (229), Rusija (117), Norvegija (111); Australija, Graikija, Kroatija, Japonija, Kipras, Indija, Iranas, Pietų Korėja ir kt.
Puslapių peržiūros	172 796	
Unikalios peržiūros	127 167	
Vidutiniškai peržiūrėta puslapių per prisijungimą	2,39	

II. 2 priemonė: Gerinti informacinių ir kultūros paslaugų kokybę nustatytoje apskrities viešosios bibliotekos veiklos teritorijoje.

2011 metais buvo įgyvendintos 7 priemonės:

Šioms priemonėms įgyvendinti parengta:

- 1) Išsami SVB (Vilniaus apskrities savivaldybių viešųjų bibliotekų) veiklos analizė ir 4 abiejų teritorijos apskričių atskirų veiklos sričių analizės;
- 2) Parengta arba organizuota 18 renginių; iš jų 5 išvykos į teritorijos bibliotekas;
- 3) Parengti ir perskaityti 9 pranešimai;
- 4) Parengtos ir pateiktos 3 metodinės –praktinės medžiagos ir 1 statistinių duomenų paketas.
- 5) Bibliotekos organizuotuose renginiuose (seminaruose, profesinių žinių dienoje) 2011 metais dalyvavo ir pakėlė kvalifikaciją **194 teritorijos bibliotekų darbuotojai**.

Veikloje dalyvavo: Direkcija, Metodikos skyrius, Bibliografijos ir informacijos skyrius, Meno skyrius, Informacinių išteklių centras (*įkurtas nuo 2011-07-01*), Skaityklų skyrius.

2.1. Įgyvendintų priemonių apžvalga

2.1.1. Atlikta išsami 2006-2010 metų Vilniaus apskrities savivaldybių viešųjų bibliotekų veiklos analizė. Pagal susitarimą su Lietuvos nacionaline Martyno Mažvydo biblioteka, kas 5 metai apskričių bibliotekos atlieka išsamią jai paskirtos veiklos teritorijos savivaldybių viešųjų bibliotekų veiklos analizę, kurioje įvertinami pagrindiniai pokyčiai teritorijos SVB veikloje ir ji yra pagrindas konstruoti apskrities viešosios bibliotekos veiklos strategiją ir įgyvendinti šios veiklos politiką.

2.1.1.1. Parengta šios analizės medžiaga ir pateikta Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos Bibliotekininkystės centrui (parengė E.Skuodytė, G.Putnaitė ir R. Januševičiūtė) Šios medžiagos pagrindu parengtas pranešimas VAVB darbuotojams (E.Skuodytė), kurio tikslas – pateikti bibliotekos darbuotojams regiono bibliotekų veiklos problemų apžvalgą pagrindinėms veiklos kryptims 2012 metams numatyti.

2.1.1.2. Parengtas ir patalpintas bibliotekos internetinėje svetainėje <http://www.amb.lt/index.php?id=2709> Vilniaus SVB 2011 metų statistinių suvestinių duomenų paketas (39 statistinių duomenų lentelės) veiklos palyginamumui ir įsivertinimui.

2.1.1.3. Surinkta medžiaga Alytaus apskrities savivaldybių viešųjų bibliotekų veiklos analizei parengti. 2012 metais medžiagą numatoma apibendrinti ir parengti pranešimą Vilniaus apskrities Adomo Mickevičiaus viešosios bibliotekos darbuotojams.

2.2. Teritorijos viešųjų bibliotekų institucinių ryšių stiprinimas.

2.2.1. Organizuota išvyka į Alytaus apskrities savivaldybių viešąsias bibliotekas (Alytaus miesto, Alytaus rajono, Druskininkų, Lazdijų ir Varėnos rajono savivaldybių viešąsias bibliotekas) bibliotekų bendradarbiavimo ir aktualių bibliotekų veiklos problemų aptarimui; vienas iš išvykos tikslų – susipažinti su šių rajonų, ypač Alytaus miesto ir Alytaus rajono ir Lazdijų rajono savivaldybių viešosiomis bibliotekomis, jų bibliotekų veiklos sąlygomis, materialiniais ištekliais ir pagrindinėms veiklos problemoms (P.Zurlys, E.Skuodytė) .

2.2.2. Organizuotas Alytaus ir Vilniaus apskričių savivaldybių viešųjų bibliotekų vadovų pasitarimas bendradarbiavimo galimybėms ir pagrindinėms problemoms aptarti. Jame numatytos kolegialios institucijos prie VAVB įsteigimo galimybės bendram teritorijos savivaldybių veiklų koordinavimui, pristatytos ir aptartos VAVB kaitos kryptys ir teritorijos SVB turimi darbuotojų ištekliai, pagrindinės jų profesinio pasirengimo

charakteristikos ir kvalifikacijos tobulinimo galimybės bei perspektyvos. Pasitarimui parengti ir perskaityti 3 pranešimai:

2.2.2.1. Regioninės bibliotekos kaitos gairės (E.Skuodytė)

2.2.2.2. Žmogiškieji ištekliai Alytaus ir Vilniaus apskričių savivaldybių bibliotekose (R.Januševičiūtė)

2.2.2.3. Teritorijos (Alytaus ir Vilniaus apskričių) savivaldybių viešųjų bibliotekų kompetencijų ugdymo kryptys ir galimybės (E.Skuodytė)

2.3. Paremtos teritorijos viešųjų bibliotekų galimybės organizuoti teritorijos gyventojams profesionaliosios kultūros sklaidą, siekiant mažinti teritorijos gyventojų kultūrinę atskirtį, ugdyti kūrybingumą, suteikti galimybę giliau pažinti atskiras meno rūšis - žodinę kūrybą (poezijos klasika), teatrą ir muziką.

Įgyvendintas edukacinis-integracinis projektas „Literatūrinės – muzikinės kūrybinės improvizacijos vaikams ir suaugusiems“ skirtas kūrybingumo ugdymui ir profesionalaus meno populiarinimui teritorijos gyventojams

I dalies, skirtos suaugusiems, „Muzikos ir poezijos blyksniai“ renginiai vyko **3 Vilniaus apskrities RSVB:** Šalčininkų ir Trakų viešosiose bibliotekose bei Vilniaus rajono RSCB Nemenčinės filiale.

II dalies, skirtos vaikams „Teatras. Pasidaryk pats“ renginiai vyko **5 teritorijos rajonuose ir miestuose:** Druskininkų, Lazdijų ir Varėnos (Alytaus apskritis) savivaldybių viešosiose bibliotekose, taip pat Šalčininkų ir Švenčionių rajonų (Vilniaus apskritis) savivaldybių viešosiose bibliotekose. Projekto renginiai buvo labai palankiai įvertinti jų dalyvių. Stebėti, pristatyti ir padėti pasirengti renginio organizavimui buvo organizuotos 3 VAVB darbuotojų išvykos (į Varėnos, Lazdijų ir Vilniaus rajonų SVB) (Projekto suma 20 000 Lt, projektas remtas iš Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos Regionų kultūros projektų programos ir Atviros visuomenės instituto Pagalbos fondo Lietuvoje (PLF) lėšų)

2.4. Paremtos teritorijos savivaldybių viešųjų bibliotekų galimybės stiprinti bibliotekų kultūrinę funkciją remiantis dokumentuotos informacijos ištekliais organizuojant teritorijoje visuomeniškai reikšmingų žinių sklaidą.

2.4.1. Tęsiami darbai renkant ir siunčiant dokumentų rinkinius į savivaldybių bibliotekas jų pageidaujamosiomis temomis. 2011 metų tema – daugiatautis regionas, jo raida, istorija, kultūros ypatumai ir kultūros bruožai. Parengtas rinkinys (91 leidinys) ir išsiųstas į Vilniaus rajono savivaldybės centralizuotos sistemos bibliotekas (VAVB Skaityklų skyrius)

2.4.2. Šanchajaus bibliotekos (Kinijos Liaudies respublika) dovanotų knygų specialios kolekcijos ir fotografijų parodos (112 ekspozicinių vnt.) sklaida teritorijos bibliotekose. Siunčiama pagal sudarytą grafiką, 2011 metais vyko šios parodos pristatymas Ukmergės RSVB, 2012 metais ji bus siunčiama į kitus rajonus ir miestus (VAVB Skaityklų ir Metodikos skyriai)

2.4.3. Parengta virtuali paroda, skirta Česlovo Milošo 100-osioms gimimo metinėms „Įkvėpimo sėmiasi iš Lietuvos“. Išsiųsta visoms (13) teritorijos savivaldybių viešosioms bibliotekoms, patalpinta šių bibliotekų svetainėse (Kultūros projektų vadybininkas).

2.5. Tęsiama koordinuota Vilniaus apskrities viešųjų bibliotekų veikla įgyvendinant Regioninių išteklių sklaidos interneto tinkluose priemones .

Įgyvendinamas tęstinis Vilniaus apskrities Adomo Mickevičiaus viešosios bibliotekos ir Vilniaus apskrities savivaldybių viešųjų bibliotekų bendras projektas, kurio tikslas – integruoti internetiniame tinkle Vilniaus apskrities kraštotyros informaciją ir kraštotyruosius dokumentus – nuo 2008

metų kooperuotomis jėgomis kuriama kompleksinė paskirstytoji duomenų bazė „Vilnijos vartai“ (plačiau žr. 9 p.). 2011 metais buvo teikiamos konsultacijos DB medžiagos rengimo metodikos (visoms 8 projekte dalyvaujančioms SVB) klausimais e-paštu ir individualiai, priklausomai nuo konsultacijos pobūdžio ir turinio. (Bibliografijos ir informacijos skyrius).

2.6. Teritorijos savivaldybių **mokyklų bibliotekų** darbuotojų kvalifikacijos tobulinimas

2.6.1. Atlikta teritorijos (bendradarbiaujant su LBD Mokyklų skyriumi) mokyklų bibliotekų darbuotojų profesinių žinių poreikio analizė (mokyklų bibliotekų darbuotojų apklausa ir poreikio apibendrinimas); šios analizės pagrindu aptarta ir parengta mokyklų darbuotojų profesinių žinių tobulinimo programa 2011-2012 metams, kurios pagrindinis tikslas – suteikti bazinių profesinių žinių mokyklų bibliotekose dirbantiems darbuotojams neturintiems bibliotekininkystės ar informacijos specialybės žinių, sistemingai supažindinti mokyklų bibliotekų darbuotojus su bibliotekinių technologinių procesų naujovėmis, suteikti praktinių žinių ir įgūdžių tiek organizuojant, tiek įgyvendinant dokumentų fondo sudarymo, jo tvarkymo ir organizavimo, bibliotekinio vartotojų aptarnavimo, informacijos paieškos ir kitus procesus, supažindinant su informacinių technologijų naudojimo galimybėmis aptarnaujant mokyklų bendruomenės narius.

2.6.2. Organizuotos 2 profesinių žinių dienos mokyklų bibliotekų darbuotojams:

2.6.2.1. Paskaita –diskusija „Mokyklų bibliotekų sistema Jungtinėse Amerikos Valstijose“ (*School Libraries in USA*). Pranešimą apie mokyklų bibliotekų sistemą JAV skaitė, diskutavo bei atsakė į mokyklų bibliotekininkų klausimus prof. Delmus E. Williams, tuo metu Klaipėdos universiteto studentams skaitęs kursą apie įvairių bibliotekų rūšių Jungtinėse Amerikos Valstijose problemas, funkcijas ir veiklą. Renginį rėmė Lietuvos bibliotekininkų draugija, kartu su partneriais (draugijos Mokyklų bibliotekų skyriumi ir jo skyriaus Taryba)

2.6.2.2. Profesinių žinių diena, skirta naujai priimtų (2010) teisės aktų (*Bibliotekų fondo apsaugos nuostatų ir Pavyzdinių naudojimosi biblioteka taisyklių*) taikymui bibliotekų veiklos praktikoje ir informacijos paieškų sistemų tobulinimui mokyklų bibliotekose.

Renginyje dalyvavo ir pranešimą skaitė LNB Bibliotekininkystės centro vyriausioji metodininkė G. Ivaškevičienė (tema- dokumentų fondo apsaugos nuostatų taikymas mokyklų bibliotekų praktikoje), VAVB darbuotojai parengė ir perskaitė 4 pranešimus: Pavyzdinės naudojimosi biblioteka taisyklės ir jų taikymas mokyklų bibliotekose (E.Skuodytė); UDK ir jos naudojimo praktika mokyklų bibliotekose (Asta Kazakevičiūtė-Bankauskienė); Viešos prieigos duomenų bazės ir jų panaudojimas teikiant bibliotekos paslaugas mokyklų bibliotekose (Z.Tiukšienė), Bibliotekų asociacijų stiprinimas (P.Zurlys).

2.7. Teritorijos savivaldybių **viešųjų bibliotekų** darbuotojų kvalifikacijos tobulinimas.

2.7.1. Atlikta teritorijos savivaldybių viešųjų bibliotekų darbuotojų kvalifikacinių charakteristikų (išsilavinimo, profesinio pasirengimo, kvalifikacijos tobulinimo duomenų statistinė analizė, parengtos išvados kvalifikacijos tobulinimo strategijai parengti. Šiuo pagrindu parengti ir perskaityti 2 pranešimai teritorijos savivaldybių bibliotekų vadovams (žr. 2 skyrių): 1) Žmogiškieji išteklių Alytaus ir Vilniaus apskričių savivaldybių bibliotekose (R.Januševičiūtė) 2) Teritorijos (Alytaus ir Vilniaus apskričių) savivaldybių viešųjų bibliotekų kompetencijų ugdymo kryptys ir galimybės (E.Skuodytė).

2.7.2. Surinkti duomenys (apklausa) ir apibendrinta medžiaga teritorijos SVB darbuotojų mokymų poreikio analizei užtikrinant projekto „Bibliotekos pažangai“ tęstinumui (Metodikos skyrius);

2.7.3. Surinkti duomenys (apklausa) ir apibendrinta medžiaga teritorijos SVB kvalifikacijos tobulinimo programai parengti 2012-2014 metais (Metodikos skyrius).

2.7.4. Organizuotas seminaras teritorijos SVB darbuotojams (direktojų pavaduotojai, Dokumentų komplektavimo skyrių vedėjai ir Skaitytojų aptarnavimo skyrių vedėjai) SVB technologinių procesų tobulinimo ir jų suderinamumo su naujais teisės aktais problemoms aptarti. Seminare aptarti teritorijos bibliotekų veiklos apskaitos ir analizės klausimai (E.Skuodytė, A.Kazakevičiūtė-Bankauskienė) LNB specialistai – A.Senkus, D.Jaskonienė ir G. Ivaškevičienė) ir dokumentų sisteminimo problemos bei aktualijos, LIBIS sistemos pritaikymo ir panaudojimo galimybės dokumentų sisteminimo, apskaitos ir kitų technologinių procesų bei teisės aktais reglamentuojamų pokyčių kontekste.

2.7.5. Organizuota išvyka į Elektrėnų SVB ir mokyklų darbuotojų seminarą, skaitytas paranešimas „UDK naujovės ir jų taikymas bibliotekų veiklos praktikoje“ (Asta Kazakevičiūtė-Bankauskienė);

2.7.6. Parengtos ir išsiųstos teritorijos bibliotekoms 3 metodinės medžiagos, skirtos padėti bibliotekoms parengti ir pritaikyti atnaujintus teisės aktus (Bibliotekų fondo apsaugos nuostatus, Pavyzdines naudojimosi biblioteka taisykles) sistemose: 1) dokumentų paketas (5 dokumentai) prarastų ir nepataisomai sugadintų dokumentų lygiavertiškumui nustatyti; 2) vartotojų padarytai žalai atlyginti (šie dokumentai publikuoti ir LNB leidinyje „Šiandien aktualu“ 2011, Nr. 1(11) ir 3) prašymų bei skundų nagrinėjimo tvarkai parengti (E.Skuodytė). Bibliotekų darbuotojai buvo konsultuojami šiais ir kitais teisės aktų atnaujinimo ir jų pritaikymo SVB klausimais.

3. Tarpbibliotekinis skolinimas teritorijos bibliotekose.

2011 metais bibliotekos **tarpbibliotekinio abonemento** paslaugomis naudojosi **26 abonentai (bibliotekos)**; iš teritorijos bibliotekų naudojosi tik Vilniaus apskrities savivaldybių bibliotekos; TBA paslaugomis naudojosi Vilniaus miesto (Lietuvos technikos, Lietuvos aklyjų, Lietuvos dailės muziejaus ir kt.) bei kitų apskričių teritorijose įkurtos savivaldybių viešosios bibliotekos.

5 lentelė

TARPBIBLIOTEKINIS SKOLINIMAS 2011 METAIS

Abonentai (bibliotekų kategorija)	Bibliotekų skaičius	Užsakymų skaičius	Išsiųstų dokumentų skaičius	Neigiamų atsakymų skaičius
Vilniaus apskrities viešosios bibliotekos	5	391	378	13
Vilniaus apskrities SVB kaimų filialai	5	42	38	4
Vilniaus miesto bibliotekos	7	114	113	1
Kitų apskričių bibliotekos	9	59	58	1
Iš viso	26	606	587	19

Lyginant su 2010 metais tarpbibliotekinio skolinimo abonentų skaičius išaugo 1 biblioteka, užsakymų gauta 262 užsakymais, arba trečdaliu (30,2%) mažiau nei 2010 metais. Labiausiai mažėjo užsakymų iš Vilniaus apskrities viešųjų bibliotekų (-59,2 % visų 2010 metais gautų šios kategorijos bibliotekų užsakymų) bei šios apskrities kaimo filialų (-48,8 % visų 2010 metais gautų šios kategorijos bibliotekų užsakymų). Išaugo Vilniaus miesto bibliotekų (+83 užsakymai, arba 35,7% visų 2010 metais gautų šios kategorijos bibliotekų užsakymų) ir kitų apskričių bibliotekų užsakymų skaičius (+19 užsakymų arba 47,5% visų 2010 metais gautų šios kategorijos bibliotekų užsakymų). Iš Vilniaus apskrities bibliotekų dažniausiai

TBA paslaugomis naudojosi geografiškai artimiausių Vilniaus apskrities rajonų bibliotekos: Trakų, Širvintų, Vilniaus rajono, Švenčionių rajonų SVB, iš kaimo filialų – aktyviausi Vilniaus rajono Sudervės ir Pagirių bibliotekos.

Pagrindinė kalba, kuria prašoma dokumentų – lietuvių (85,8% visų užklausų), užsienio kalba – 14,2%.

Neigiamų atsakymų skaičius, lyginant su 2010 metų duomenimis mažėjo 20% (2010 metais – 24 neigiami atsakymai, 2011 metais – 19). 90% neigiamų atsakymų sudaro leidiniai, kurių bibliotekos dokumentų fonde nėra, kiti 10% - užimti, t.y. užsakymo metu skaitomi leidiniai.

Pagal mokslo šakas tarpbibliotekinio skolinimo būdu daugiausiai išduota visuomenės mokslo leidinių (32,4% visos išduoties), literatūros mokslo ir grožinės literatūros (23,7%), 6-ojo skyriaus (technika ir kitos žinių sritys) (13,1%) ir filosofijos bei psichologijos srities (10,6%) leidinių.

6 lentelė

TARPBIBLIOTEKINIS SKOLINIMAS 2011 METAIS. DOKUMENTŲ IŠDUOTIS PAGAL MOKSLŲ SRITIS

UDK klasė	0	1	2	3	5	6	7	8	9
Išduotų dokumentų kiekis	18	62	5	190	19	77	19	139	58
Išduotų dokumentų kiekis (%)	3,1	10,6	0,8	32,4	3,2	13,1	3,2	23,7	9,9

III. BIBLIOTEKOS VEIKLOS ORGANIZAVIMAS

Bibliotekos veiklos kaitos kryptys siejamos su bibliotekos organizacinės struktūros pokyčiais. Jų tikslas - užtikrinti bibliotekos specialistams galimybes skirti pakankamai laiko kūrybiniam darbui, atsiejant rutininius ir techninius darbus nuo kūrybinių ir strateginių sprendimų reikalaujančių veiklų, suskirstant atskirų struktūrinių padalinių funkcijas pagal atskirus bibliotekinius procesus, maksimaliai sumažinant vienaarūšių darbų kiekį skirtinguose padaliniuose. Tokiu būdu būtų sudarytos palankios sąlygos visų bibliotekos struktūrinių padalinių specialistams dalyvauti formuojant bibliotekos ir regiono bibliotekų veiklos strategiją, ieškant inovatyvių sprendimų visų pagrindinių bibliotekų veiklos sričių tobulinimui, praktiniam inovacijų išbandymui, dalyvavimui tiriamojoje veikloje ir teritorijos bibliotekų darbuotojų mokymuose, pažangios veiklos metodikų kūrime, institucinių ir tarpinstitucinių ryšių stiprinimui regione.

Organizacinės struktūros modelis buvo parengtas dar 2006 metais prieš pradėdant bibliotekos pastatų rekonstrukcijos darbus ir pritaikytas sisteminiams bibliotekos pokyčiams, įsikaitant pažangių technologinių priemonių integravimą organizuojant bibliotekinius procesus, bibliotekos dokumentų fondo struktūrinius pertvarkymus, kurie susiję su bibliotekos patalpų ištekliais ir dislokacija. Prognozuojama, jog užsitęsusi bibliotekos patalpų rekonstrukcija sulėtins galutinius šio modelio įgyvendinimo terminus, pareikalaus kompromisinių sprendimų ir laikinų išlygų.

2011 metais bibliotekoje pradėti įgyvendinti organizacinės struktūros pokyčiai: 2011-2012 metais numatyta pertvarkyti bibliotekos organizacinę struktūrą sujungiant atskirus struktūrinius padalinius (13) į 4 pagrindinius centrus: Regiono bibliotekų metodikos ir vadybos centrą, Informacinių išteklių centrą, Skaitytojų aptarnavimo centrą ir Materialinių išteklių centrą. 2011-07-01 įsteigtas bibliotekos Informacinių išteklių centras; parengti Regioninio bibliotekų metodikos ir vadybos centro, Skaitytojų aptarnavimo centro ir Materialinių išteklių centro organizaciniai dokumentai (nuostatai, šių centrų darbuotojų pareiginiai nuostatai), numatyti ir apspręsti funkciniai ryšiai tarp struktūrinių padalinių ir pagrindinės jų funkcijos įgyvendinant regioninę veiklą.

05.301. Programa Sudaryti sąlygas kultūros paslaugų plėtrai

Programos vertinimo kriterijus *Investicinio projekto įvykdymas, proc. nuo bendros projekto vertės.*

2011 metais buvo įgyvendinamos 2 investicijų projektų programos:

1. Tęsiama programa „Vilniaus apskrities A.Mickevičiaus viešosios bibliotekos pastatų Trakų g. 10 ir 12, rekonstravimas“ .

2011 metais programos įgyvendinimui skirta 2000,0 tūkst. Lt , ataskaitiniu laikotarpiu atlikta darbų už 2000,0 tūkst. Lt.; investiciniam projektui skirtų asignavimų panaudojimas ataskaitiniais metais - 100%. (3 priedas).

Rezultatas: Investicinis projektas įvykdytas procentais nuo bendros projekto vertės – 31,0%

2. Įgyvendinta programa „Administracinių patalpų Gedimino pr.24-9 Vilniuje atnaujinimas pritaikant žydu bibliotekos veiklai“.

2011 metais programos įgyvendinimui skirta 698 tūkst. , ataskaitiniu laikotarpiu atlikta darbų už 698 tūkst. Lt.;

Rezultatas: Investicinis projektas įvykdytas procentais nuo bendros projekto vertės – 100,0% (2 priedas).

PRIDEDAMA:

1 *priedas.* Pagrindiniai bibliotekos veiklos duomenys 2011 metais. 1 egz. 2 lapai

2 *priedas.* Informacija apie valstybės lėšų panaudojimą investicijų projektams (investicijų įgyvendinimo programoms), baigtiems įgyvendinti 2011 metais. 1 egz. 1 lapas.

3 *priedas.* Informacija apie valstybės lėšų panaudojimą 2011 metais įgyvendinamiems investicijų projektams (investicijų projektų įgyvendinimo programoms) 2011 m. gruodžio 31 d. 1 egz. 1 lapas.

4 *priedas**. Pranešimai ir mokomosios medžiagos. 2011 metai. 1 egz. 3 lapai.

5 *priedas**. Straipsniai, pasisakymai, informacijos apie biblioteką ir jos veiklą sklaida. 2011 metai. 1 egz. 2 lapai.

**Pridedami prie Bibliotekos 2011 metų ataskaitos , bibliotekoje paliekamo egzemplioriaus. Prie šio egzemplioriaus taip pat pridedama: VAVB. Darbuotojų kvalifikacijos tobulinimas. 2011 metai. 1 egz. 14 lapų; Ataskaita. Išvykos. 2011 metai. 1 egz. 3 lapai.*

Ataskaitą parengė

Elvyda Skuodytė

Direktoriaus pavaduotoja bibliotekininkystei

2011-02-10